

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

PREȚIULU ABONAMENTULUI.

Pentru Austro-Ungari'a :
Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr.
Pentru Romani'a si strainetate:
Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.

PREȚIULU INSERTIUNILORU:

Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu
cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.;
si mai sus 5 fl v. a.

Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei

„BISERIC'A si SCÓL'A.“

Èr banii de prenumeratiune la
TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.

La cestiunea concubinateloru.

In anulu trecutulu a emisu consistoriulu eparchialu din Aradu unu cerculariu catra tóte oficiile protopresviterale si parochiale din diecesa, prin carele au fost invitata preotimea a starui cu tóta puterea la sterpierea concubinateloru.

Au avut si unele rezultate acestu cerculariu, si in reportulu consistoriului din Aradu substernutu catra venerabilulu sinodu eparchialu din anulu curentu s'a aretatu, ca la noi daca se apuca omulu cu stariintia de cutare lucru, se face greu si cu multa truda, dar totusi se face, precum se póte face.

Pana cand se vorbesce de o cestiune numai in generalu si in generalitati, de regula este mare tere-nulu de discussiune si de disputa. Cand cestiunea trece in sprecialitati, si omulu are in vedere casuri singuratece, cunoscute si luate din viétia, atunci mintea omului se lumineza; din casu in casu necazulu te invétia, si de multe ori in multe cestiuni câte-va casuri practice te invétia, si te conducu ele in sesi la modulu, cum se le dai o buna solatiune.

Am disu in numerulu trecutulu, ca istori'a bise-cei nóstre moderne are se-se incépa cu viéti'a familiara, si respective cu modulu, cum biseric'a a sciutu, si scie se ridice viéti'a familiara. Si unu faptu concretu, repórtele preotiloru nostri din unu tractu protopresviteralu, ne-a doveditu, si intarit in acésta privintia. Cestiunea concubinateloru s'a discutat multu in sinódele nóstre eparchiale si in congresulu nationalu bisericescu. Dar discussiunea s'a estinsu mai multu in generalu; si s'au luat bune dispositiuni, cari, precum am disu si mai susu, au produsu rezultate in unele partii. Nu s'a discutat inse acésta cestiune acolo, unde trebuia mai antaiu si chiar mai cu succescu discutata. Nu s'a discutat in comun'a bisericésca, in comitetele si in sinódele parochiale, unde propriamente are se-se faca diagnos'a tuturor cestiunilor bisericesci.

Ne-a venit dilele acestea la mana repórtele preotiloru din unu tractu protopresviteralu despre cele

ce au potut efeptui densii intru stèrpierea concubinateloru in urm'a cerculariului emisu de consistoriu. Am invetiát multu din aceste repórte, pentru ca intr'ensele am aflat o diagnosa nimerita a acestui reu socialu.

Vom pune aici in vederea publicului nostru ceea ce am vediut din aceste repórte.

Unu frate preotu a disu in reportulu seu: in comun'a mea nu este nici unu concubinatu. Si din acestu reportu deci am aflat, ca daca acestu confrate alu nostru a sciut se lucre bine lucrulu seu pasto-oalu, reulu acest'a n'a potut intra in satulu lui. Si consistoriulu i-a votat si esprimat recunoscintia.

Unu alu doilea preotu a reportatu, ca in parochi'a densului au fost la sfersitululu anului 1887, 14 concubinate, dar capacitandu, sfatuindu si mai cu seama facendu inlesnirele passibile de spese, toti aici 14 concubini s'au cununat in Domnulu in decursulu anului 1888. Acestu confrate alu nostru ne-a invetiát, ca dá, se póte ajutá reului, cand omulu voiesce, si iea la inim'a s'a indreptarea reului cu tactu si zelu pastoralu. Si acestui alu doilea confrate alu nostru consistoriulu i-a votat recunoscintia.

Alu treilea preotu, unu omu cu multa esperiintia si greutate a reportatu, ca in parochi'a lui sunt 20 de concubinate, dar in anii de mai nainte au fost mai multe. Prin sfaturile sale mai cu seama in marturisire i-a succésu a reduce aceste convietuiri ilegale la 20. Dintre aceste douedieci 8 casuri sunt, in cari respectivii concubini sunt liberi a pasi la tain'a cununieii, si am nadejde, ca in curend mi-va succede, se-ii cununu. Mi-face inse mare necazu, ca mi-remanu inca 12 concubini, cari nu sunt liberi de a-se cununá, pentru ca 8 din ei sunt cununati cu alte femei, si respective alti barbati, èr in 4 casuri tenerii, cari traciescu in concubinatu nu au etatea ceruta de lege spre a pasi la la tain'a cununieii.

Facia de acestu reportu consistoriulu luandu actu de cele efeptuite de acestu confrate alu nostru, l'a avisatu, cá facia de cei 12 concubini, se incerce

in contielegere cu betranii satului, cu comitetulu parochialu a-i sfatui, cá se se rentórea la viéti'a loru familiara de mai nainte, traindu cu societile loru legale, eventualminte cand acést'a ar fi cu nepotintia se-ii aviseze, si inotruze, cum se incépa procesele de despartire; ér facia de acei individi, cari nu au etatea se influintieze prin parenti, prin rudenii, si prin omenii de trecere si de greutate din satu, cá se-se desparta unii de catra altii.

Unu alu patrilea preotu a reportat, ca densulu indata ce a primit cerculariulu consistorialu, a conchiamatu comitetulu, si i-l'a cetitu. Onoratuulu comitetu a chiamatu apoi pre rându pre toti credintiosii cari traiescu in concubinatu, ii-a capacitat, ii-a sfatuit; si cei liberi de a pasi la tain'a cununii au inceput deja a-se cununá, ér doi, cari nu se potu cununá din cauza ca au socii, si viéti'a conjugala intre densii si intre societile loru a devenit imposibila, — au inceputu deja a face pasii de lipsa pentru despartire de catra societile loru.

Sunt intre aceste repórte unele, cari ne infaci-siéza in colóre trista puterea, seau neindemanarea pastoralá. Asia unu confrate preotu reportéza, ca densulu a chiamat pre concubini inaintea s'a, dar nici unulu nu a venit, pentru ca poporulu din parochi'a s'a este stricatu si demoralisatu.

Este tristu lucru ceea ce vedem din acestu reportu, dar cutezám a crede, ca nu este de desperatu nici chiar in acésta comuna. Póte ca parintele s' onorabilulu nostru confrate însusi va fi ávendu unele gresieli, si din acésta cauza nu voiescu se auda credintiosii glasulu lui. De aceea consistoriulu a incredintiát acésta afacere unui preotu din vecinatate, cerele prin faptulu, ca nu are nici un concubinatu in comun'a s'a, s'a aretat de mare mesteru in acésta cestiune, precum faptice indemanteacu si desteru pastoriu este in tóte afacerile sale pastorale.

Unu altu confrate alu nostru a reportat fórte scurtu, si anume nici mai putien, decát: in parochi'a mea numerulu concubiniloru este de 25 de parchi, dintre cari 19 sunt tigani, si numai 6 romani. Cu acestu reportu si respective conspectu, de altcum frumosu rubricat si curat scrisu, onorabilulu nostru confrate s'a semtit dispensatu de orice alta afacere. De aceea consistoriulu l'a avisat, cá se incépa si densulu se lucreze in acésta cestiune, si i-a dat si inviatiunile, cum se lucreze.

Tot cam astfelu au mai raportat si alti onorabili confrati.

La toti inse li-s'a dat inviatiunile necesarie; si protopresviterulu concerninte s'a facut atentu, cá se tiena acésta cauza in evidentia, si dupa 6 luni se reporteze despre cele ce s'au potut efeptuí in urm'a inviatiuniloru primite. Vom vedé si noi, si nu vom intreласá a tiené in curentu cu acésta cestiune publiculu, reportandu din cand in cand despre cele ce se facu in fiecare protopresviteratu.

De asta data credem pre has'a celoru ce am

vediutu, si am cetit din aceste repórte, ca nu smin-timu, daca cutezám a dice, ca multe rele se potu indreptá la noi, si multu bine vom poté se facem, daca in tóte cestiunile vom procede, dupa o buna diagnosa; ér o diagnosa a tuturor causelor se póte face numai in parochia, si numai procedendu dela casurile practice, cari obvinu in viétiá.

Sinodulu eparchialu aradanu.

(Continuare si fine.)

Siedinti'a VI.

s'a tienut la 20. Aprile 1889. la 10 óre inainte de amédi.

Dupa ce presidiulu presentéza unele esibite deputatulu Iuliu Vui'a face urmatóri'a propunere: considerandu ca in statulu invetiatorescu un esista gradatiuni pentru inaintare, — spre a incuragiá zelulu invetiatoriloru se-se introduca comisari didactici permanenti pentru esamenele anuale, pentru conferintiele practice si pentru gradinile de pomaritu.

Sinodulu transpune acésta propunere ambeloru consistorie spre studiare cá materialu.

Se continua reportulu comisiunei episcopesci, carea aréta starea fonduriloru si fundatiuniloru diecesane administrate de senatulu episcopescu ala consistoriulu din Aradu la finea anului 1888, de asemenea aréta comisiunea ca scontrandu cass'a consistoriulu din Arad s'a convinsu, ca tóte fondurils si fundatiunile diecesane sunt in cea mai buna ordine, ca numerariulu, libelele si papierele de valóre aflatórie in cassele verthaimiane ale eparchiei corespundu pre deplin cu diuariulu cassei, ca obligatiunile si tóte documentele se afla in cea mai buna ordine.

Sinodulu luandu acestu reportu la cunoscintia da consistoriulu din Aradu absolutriu pentru administrarea fonduriloru si fundatiuniloru diecesane pre timpulu dela 1. Ianuariu pana la 31. Decemvre 1888.

De asemenea la propunerea comisiunei se iea la cunoscintia starea fundatiunei „Elen'a Ghib'a Birta“ cu finea anului 1888.

La propunerea comisiunei sinodulu enuncia cá conelusu:

Pentru a-se introduce uniformitate si a-se poté regulá si tiené mai usior in evidentia incasarea contribuiriloru diecesane atát facia de parochii, cât si facia de preoti in privinti'a tacselorú: contributiunea de 1. cruceriu de sufletu, tacs'a de 50 de cruceri dela cununuii, apoi tractele de membru la fondulu preotiescu si alte competentie, — se aviséza ambele consistorie a pregatí si trimete la tóte oficiile protopresditerale spre folosire oficiósa diuariu si carte de evidentia, parafate despre detorirea si incasarea la cass'a consistoriala a sumelorú incasate.

Diuarile incheiate la finea anului oficiile protopresviterale se-se indatoreze a le substerne consistoriulu pentru vidimare si provedere cu clausul'a de aprobare, ér incát pentru administrarea banilor ofici-

osi se decide, cá sumele intrate se-le substérna ofi-
ciele protopresviterale in fiecare luna.

Dupa ce la propunerea comisiunei epitropesci
ve resolvescu unele petitiuni sinodulu votéza budge-
tulu consistoriului din Aradu pre anulu 1889.

Siedinti'a VII.

s'a tienut in 20. Aprile la 4 óre dupa amédi.

Se pune la ordine reportulu comisiunei epitro-
pesci asupra reportului epitropescu dela consistoriulu
din Oradea-mare, si sinodulu lá propunerea comisiunei
iea la cunoscintia, ca acestu senatu in decursulu anu-
1888 a tienut 7 siedintie, in cari sub 168 de nu-
meri a resolvit tóte obiectele apartienetórie la com-
petentia s'a, si ca a luat dispusetiunile necesarie
pentru incassarea contribuirilor diecesane, si ca a
revedit socotile bisericesci.

Comisiunea aréta starea fondurilor si funda-
tiunilor diecesane, administrate prin consistoriulu din
Oradea mare, si sinodulu luandu acést'a la cunoscintia
da absolutoriu senatului epitropescu dela consis-
toriulu din Oradea mare pre timpulu dela 1 Ianuariu
1888 pana la 31 decemvre 1888, si totu de odata
votéza bugetulu consistoriului din Oradea mare pre
anulu 1889.

Se pune la ordinea dilei alegerea unui asesoru
referinte la senatulu epitropescu alu consistoriului din
Aradu, si se alege Demetriu Antonescu, advocatu in
Aradu pre restulu periodului actualu.

Cererea mai multoru locuitori din Chechesiu de
a se vinde o realitate apartienetória fundatiunei feri-
cítului „Teodor Pap“ la propunerea comisiunei, facuta
prin reportoriulu Ioan Belesiu se transpune consis-
toriulu din Aradu pentru studiare, avendu a substerne
in acésta cestiuue sinodului procsimu o propunere
motivata.

Cu privire la propunerea facuta de deputatulu
Iuliu Vui'a de a-se organisá conferentiele invetiata-
resci sinodulu decide, cá acésta propunere se-se trans-
puna ambeloru consistorie spre studiare.

Cererea comunei bisericesci Tamasi'da pentru
unu ajutoriu la zidirea bisericeii se transpune consis-
toriului pentru resolvire competenta.

Propunerea deputatului Dr. Georgiu Pop'a : cá
consistoriele se erueze, deca fiecare parochia si-a
primit cu ocasiunea segregárii competentiele preotiesci
si invetiatoresci, — se transpune ambeloru consis-
torie pentru efeptuire.

Cererea mai multor parochieni din Remetea pen-
tru deplinirea parochiei a dou'a de acolo se trans-
pune consistoriului pentru resolvire competenta.

Cererea preotului Nicolau Petrescu din Remetea
incontra suspensiunei sale dela oficiu se transpune
consistoriului pentru resolvire competenta.

Se pune la ordinea dilei reportulu comisiunei
bugetarie, carea prin reportoriulu ei Georgiu Cojoca-
riu propune, si sinodulu staveresce bugetulu cassei
pentru deputatii din districtulu consistoriului din Aradu

in sum'a de 830 fl. 05 cr. ér pentru deputatii din
districtulu consistoriului din Oradea mare in suma de
491 fl. v. a.

Cu autenticarea protocóleloru sidintieloru : IV.,
V., VI. si VII. se incredintiéza deputatii sinodali
din locu.

Cu acést'a terminandu-se agendele sinodului pen-
tru sessiunea actuala Pré Santi'a S'a parintele Episcopu
Ioan Metianu multiemesce membriloru sinodului pen-
tru zelulu si intieptiunea, cu carea au concursu si
de asta data intru resolvirea agendeloru sinodale si
implorandu binecuventarea Ceriului asupra lucráriloru
acestui sinodu si asupra membriloru lui dechiara ses-
siunea actuala de inchisa. Dupa acést'a luend cuven-
tulu deputatulu Paul Rotariu in numele membriloru
sinodului multiemesce Pré-Santie Sale pentru tactulu
si intieptiunea, cu carea a condus si acestu sinodu,
precum si in genere pentru zelulu si activitatea ne-
obosita, depusa intru conducerea afaceriloru bisericesci,
scolarie si fundationale ale Eparchiei ; si cerendu-i
dela Ddieu sanatate si viétia indelungata incheia in-
socitu de toti membri sinodului, cu cuvintele : „se
traiésca Pré Santi'a S'a!“

Din istori'a increstinárii Romaniloru.

*Notiuni generale despre aplicarea vechiloru Romani la
diverse culte divine, si mai vertos la cultulu crestinescu.*

(Continuare din Nru 17.)

Sufletulu Romanu iubitoriu de a scéi tote, cum
cuprindeau o provintia indata o si studiau, i-studiau
fertilitatea, productele naturei, datinile si natur'a lo-
cuitoriloru, precum au studiatu Iuliu Cesarele pre
datinile Galiloru „*Mores Gallorum*“ si a Germani-
loru „*Mores Germanorum*“ (commentarii de bello
Gallico libr. VI. cap. IV. V.) si Tacitu care au scrisu
o carte intréga despre datinile Germaniloru „*Taci-
tus Germania, et Mores Germanorum.*“ Asia au
studiatu romanii si fertilitatea, productele naturei, da-
tinile si natur'a locuitoriloru, precum si moravurile si
tradiitiunile poporului Iudeiloru — romaniloru —
li éra binecunoscuta tradiitiunea Iudeiloru despre a-
steptarea unui Messia luménu puternicu, care se-i eli-
bereze de sub jugulu Romaniloru, si se supue sub
picioarele si domni'a loru pre toti popúlii din lume,
cea ce se vede din scriitorii Romaniloru Tacitu si
Svetoniu, dintre cari estu din urma dice : „Au fost
o parere antica si intemeiata, intinsa preste totu ori-
entulu ca in cartile profetice sta, ca se va nasce din
Iuda unu barbatu care va domni preste totu paman-
tulu „*Percrebuerat oriente toto, vetus et constans
opinio, esse in fatis, ut eo tempore Iudaea pro-
fecti rerum potirentur*“ Svetonius *Tranquill in
vita Vespasiani*“ si „Partea cea mai mare a Iudei-
loru conform unei profetii sustienuta in cartile cele
vechi ale profetiloru loru, au fost convinsa cumca
pre timpulu acest'a orientulu ajunge la potestate su-
prema, si unu barbatu nascutu din Iuda va domni

preste totu pamantulu „*Pluribus persuasio inerat, antiquis sacerdotum libris contineri, eo ipso tempore fore, ut valesceret oriens profectique Iudaea rerum potirentur*“ Tacitus Hist. libr. 5.

Romaniloru li-au fostu spre scire, cum se va nasce acestu Messia, de locu se-lu si omóra in léganu; dreptu aceea „dupa ce s'au nascutu Isusu in Vitleemulu Iudeei in dilele lui Irodu imperatu éta magii dela reseritu au venitu in Ierusalimu, dicându: unde este imperatulu Jidoviloru ce-lu ce s'au nascutu? Cà-ci noi amu vediutu stéu'a lui la resaritu, si amu venitu se ne inchinamu lui, si audindu acést'a imperatulu Irod, s'au turburatu totu Ierusalimulu cu densulu, adeca: Ierusalimulu Romanu si Irodu cu densulu sau turburatu cà-si temeau, Irodu imperati'a, si Romanii Domni'a, daru s'au pututu turburá si Ierusalimulu Iudaicu, inse nu de temere, ci de bucurie, ca s'au apropiatu si sositu timpulu eliberarei, si inceputulu domnirii loru preste totu pamantulu. — Atunci Irod, au adunatu pre toti archierei si carturarii poporului, si au intrebatu de dansii, unde este sè-se nasca Christosu? Éra ei au disu in Vitleemulu Iudeei, cà asia este scrisu prin proroculu. Atunci Irodu chie mandu pre Magii intru ascunsu, au cercetatu cu deamaruntulu dela densii, de timpulu in care li s'au aratatu loru stéu'a si trimitindu-i la Vitleem au disu, mergandu cercetati cu de amaruntulu de pruncu, si daca lu-veti affá se-mi spuneti si mie, cá se vinu si eu se-me inchinu lui, éra ei ascultandu pre imperatulu s'au dusu. — Si luandu in scire in visu, se nu-se întórca pre la Irodu, pre alta cale au mersu in tiér'a loru. Éra dupa ce s'au dusu ei, éta ingerulu Dlui s'au aratatu in visu lui Iosifu dicend: scola-te si ia prunculu si mum'a lui, si fugi in Egiptu, si fi acolo pana ti-voiu dice tie, cà-ci Irodu va se caute prunculu, se-lu pérda, éra elu sculandu-se au luatu prunculu si pre mum'a lui nóptea, si s'au dusu in Egiptu, si au fost acolo pana la mórtea lui Irodu, cá sè se implinésca ce s'au disu dela Domnulu prin profetulu ce dice: cà din Egiptu am chiamatu pre fiulu meu.

Atunci Irodu vediendu ca l'au batjocorit magii, sau maniatu fórte si trimitiendu, au omoritu pre toti pruncii, carii erau in Vitleemu, si in tóte hotarele lui, de doi ani si mai josu, dupa timpulu, care elu audise dela magi.

Acést'a pentru aceea au facutu Irodu, ca cugetá, ca intre acesti prunci va affá si nimeri si pre Isus de care si-te mea imperati'a, si Romanii domni'a, — si fiindu Ioanu Botezatoriulu de 30 de ani, invetiá in pustia „pocaiti-ve ca s'au apropiatu imparati'a ceriurilor, gatiti calea Domnului, drepte faceti carările lui (Math. 3, 2, si 4.); si iesia la densulu Ierusalimulu si tóta Iudea, si tot tienutulu din prejurulu Iordanului, si se botezau dela densulu in Iordanu, marturisindu-si pecatele sale (Math. si Luca totu acolo) Invetiandu-i se faca roduri vrednice de pocaintia, si altele multe binevestindu poporului, mangaindu-lu, cugetau in inimele loru de Ioanu nu cumv'a

elu se fie Messi'a Christosul? — Tóte acestea bagandu-le in sama Irodu Antip'a, fiulu lui Irodu celu mare, ucigatoriulu de prunci in Vitleem la nascerea lui Isus apoi mai sciindu si despre minunile, care s'au intemplat la nascerea lui Ioanu, cum sunt: ca nascerea lui Ioanu s'au prevestitu de angerulu Gavrilu in dilele batranetieloru lui Zahari'a si Elisavet'a, ca elu va fi mare inaintea Domnului, si nu va bea nici vinu, nici beutura betiva, si se va implé de duchulu santu inca din pantecele mamei sale, si pre multi din fiii lui Israilu ii va întórce la Domnulu Dumnedieulu loru, si elu va veni inaintea lui cu duhulu si puterea lui Ilie, se întórca inimile parintiloru spre copii si pre cei neascultatori spre intieleptiunea dreptiloru se gatésca poporu pregatitu Domnului.“ (Luc'a 1. 15—20.)

Tóte acestea dicu, sciindu-le Irodu Antip'a, au eugetatu, ca Ioanu este Messi'a celu promis, si fiind ca l-au mai si mustratu, pentru Irodiad'a muerea fratelui seu Filipu, l'au prinsu si l'au inchisu pre Ioanu, si cautá prelegiu, cum se-lu omóre, si nu putea, ca se temea de poporu, fiind ca elu avea pre Ioanu, cá pre unu profetu si barbatu dreptu si santu, pana cand intemplantu-se in tr'odi, ca Irodu serbandu-si diu'a nascerei sale au datu uspetiu mare boeriloru, capeteniloru, si celoru mai mari ai Galileii, si jocandu fatá Irodiadei au placutu lui Irodu si celoru ce au fost cu densulu, si i-au promis regele cu juramentu, ca ori ce va cere dela densulu, macaru si jumătate din imparitia ii-va dá (pretestu de a omóri pre santulu Ioanu). Éra fat'a invatiata de mam'a s'a au cerutu capulu lui Ioanu Botezatoriulu, si s'au intristatu imparatulu, dara pentru juramentulu ce i'au facutu, au poruncitu se-i-lu dea, si trimitiendu au taiatu pre Ioanu in temnitia, si au datu capulu fetei, si fat'a mamei sale, Math. 14. 3—13. Marcu 6—17. asia si-au finitu viati'a acestu profetu mare socotindu-se a fi Messia promisulu.

Si fiind ca si Isusu Christosu incepuse opulu mantuirei nóstre, si a invatiá si a face minuni, si Irodu audindu vestea lui Isusu, au disu celoru de langa elu, acest'a este Ioanu Botezatoriulu, elu au inviatu din morti, de lucréza asia puteri in dansulu, Altii diceau ca este Ilie, éra altii, ca este profetu, s'au ca unulu dintre profeti, Éra Irodu au disu, acest'a este Ioanu, pre care eu l'amu taiatu, elu s'au sculatu din morti. (Math 14. 1. si 2. Marcu 6. 17. Luca 9. 9.) Si vrea Irodu se-lu omóre si pre Isusu „Intracea s'au apropiatu de Isus óre care din farisei dicendu-i: esi si te du de aici, càci Irodn va se-te omóre, si au disu Isus mergandu spuneti vulpei acesteia, éta eu scotu draci si am facutu vindecári, astadi, si mane, si a trei'a di, si me voiu sfâr-si (Luca 13. 31—33.) adeca: spuneti lui Irodu ca imperati'a mea nu este din lumea acést'a, ci spirituala, totusi s'au dusu de acolo cu corabi'a intr'unu locu pustiu, cá se nu vina in primejdi'a vietii, ca inca nu venise ceasulu lui. (Va urmá.)

Predic'a de pe munte a Mântuitorului.

(Mat. cap. 5—7, 29.)

(dupa Dr. A. Bisping.)

(Continuare si fine.)

Vers 13—15. Din petrensiunile cele mari, cari fatia de cetatienii imperatiei lui Dumnedieu, urméza de sine, cât de grea e intrarea in aceea imperatie, si cât de putieni ajung la ea. Acésta greutate, ni se infatisiéza aici sub icon'a unei porti stremte si a unei cãi înguste, carea duce in cetatea vietii vecinice: „Intrati prin pórt'a cea stremta, ca larga este pórt'a si lata calea, carea duce la perire, si multi sunt, cari intra prin t'rensa.“ — Vers 14. „Cã stremta este pórt'a, si îngusta calea carea duce la vié'tia, si putieni sunt cari o afla pre dens'a!“ — Ambele porti, atât cea larga cât si cea stremta, avem se-ni le inchipuim la inceputulu si nu la sfersitul cãii respective. Pórt'a cea larga si calea lata simboliséza natur'a simtiuala, concupisti'a cea rea; a urmã acestei'a, nu e lucru greu, cà-ci acést'a nu cere nici o ostenéla dela om, ba chiar îi este omului ceva placutu. Pórt'a cea strimta insamna înse cãinti'a adevérata, ér calea cea îngusta abnegatiunea si mortificarea, observarea stricta a legilor dumnedieesci, asiadara aceea, ce pretinde dela om multa ostenéla, si ce nu da teren liber naturei simtiuale. Pentru acést'a sunt putieni aici'a, cari umbla pe calea acést'a. — Pórt'a cea larga si calea cea lata se presinta si ofere omului de sine; el n'are decât se urmeze naturei si aplecãrilor sale si ajunge lá densele; „hanc (scil. viam latam) etsi non quaerant, omnes tamen inveniunt, quia in ea nati.“ Dar pórt'a cea stremta si calea îngusta trebuie cautate si aflate; de aceea se si dice, cà putieni sunt, cari o afla. Cîne a intrat inse cu resolutiune eroica pe pórt'a cea stremta, si inaintéza puternicu pe calea cea îngusta, acéla in cãrënd afla, ca jugul Domnului e lin, (II, 29.) si cã poruncile lui nu sunt grele (I Ioan 5, 3.)

Vers 15—21. Pentru de a aflã calea cea drépta, ce duce la mântuire, trebuie se ne ferimu de invetiatorii cei mincinosi; de aici si povetiuirea Mântuitorului: „Pazitive de prorocii cei mincinosi, cari vinu la voi in haine de oi, érin launtru sunt lupi rapitori.“ — Sub pseudoprofeti avem se intielegemu invetiatori crestini dar mincinosi. Sub hainele de oi n'avem se intielegem cojóccele profetiloru din T. V., (vedi cap 3, 4. Ebr. 11, 37.) nici nu cuprindu cuvintele aceste alusiune la imbracãmintea profetica; ci mai vertos prin ele se esprima simbolicu, inocenti'a esterna si blandéti'a acestoru invetiatori: Ei vinu la voi, dupa partea din afara nevinovati, blãndi, ér in internulu lor cu intentiunea de a ve stricã, asiadara cu o natura de lupu. Criteriulu, prin carele se cunoscú acesti invetiatori mincinosi, sunt fruptele lor, adeca: lucrãrile, vié'tia si purtarea lor. Dar aceste sunt un criteriu generalu o m en e s c u si m o r a l u; criteriu crestinu-dogmaticu, prin carele se deosebescu invetiatorii mincinosi de cei adevérati, avem in cuvintele dela I Ioanu 4, 2 si urm. „Tot spiritulu, carele marturisesce pre Isus Christos, ca a venitu in corp este dela Ddieu. Si tot spiritulu, carele nu marturisesce pre Isus Christos, ca a venitu in corp, nu este dela Ddieu.“ (asem. I. Cor. 12, 3.) — In versulu 16. si urm. lamuresce Isus prin unele exemple luate din natura, cum fructulu intotdeauna caracteriséza fiint'a interna a celui ce îl produce: „Se culegu óre struguri din spini, smochine din scai? — „Asia tot pomulu bunu póme bune face, ér pomulu reu póme rele face.“ — „Asia,“ adeca: dupa cum invatia esemplele aduse; prin cuvëntulu acést'a se face trecere dela

specialulu la generalulu asemenarii. — Aceiasi idee se esprima in versulu 18. negativu si cu mai mare emfaza. „Nu póte pomulu bunu se face póme rele, nici pomulu reu se face póme bune.“ Mântuitorulu voesce se dica: Precum in natura, zace acum in legile fisice ale ei, ca fructulu sè se producea din natur'a interna a pomului, ca asiadara fructulu se caracterizeza natur'a interna a pomului, chiar asia zace si in legile psichice a le omului, ca natur'a s'a interna in fine totu-si se iesa la ivéla in lucrãrile, vié'tia si purtarea s'a, de si in urma liberei sale decisiuni ar poté elu timpu mai îndelungatu sè-si ascunda internulu seu. — Vers 18. „Tot pomulu, carele nu face róda buna, se taie, si in focu sa arunca.“ (asem. 3, 10. Luca 3, 9.) Sententi'a acést'a se intercaléza, pentru de a face alusiune la stricaciunea finala, ce îi astépta pre invetiatorii cei mincinosi. Totodata se esprima prin cuvintele: „carele nu face róda buna,“ ca nu e destulu ca invetiatoriulu crestinu se nu produca numai fructe rele, ci ca elu, pentru ca se scape de stricaciune, se aduca fructe positivu bune. Cà-ci nu numai pomulu, carele face fructe rele, ci si acéla carele n'aduce fructe bune, se taia si in focu se arunca. Vers 20. e o consecintia din Vers 18. si o repetire a vers. 16. „Dreptu aceea din rodurile lor veti cunósce pre ei.“

Vers 21—23. Ce a disu Isus in specialu despre invetiatorii cei mincinosi, ca adeca ei se cunoscú din lucrãrile, vié'tia si purtarea lor, aceea dice aici in genere despre toti cetatienii imperatiei lui Ddieu: Nu tot celu ce imi dice Dómne, Dómne! va intrã in imperati'a ceriurilor; ci acéla, carele face voi'a Tatãlui meu, carele este in ceriuri.“ Asiadara nu numai primirea ci si împlinirea legiloru imperatiei crestine; s'au cu alte cuvinte: nu credinti'a, numai ci credinti'a ce aduce roduri prin fapte bune, caracteriséza pre adevératulu cetatianu alu imperatiei lui Ddieu. Isus voesce se dica: Pentru de a poté intrã in imperati'a deseversita a lui Ddieu nu ajunge, ca numai se me recunósca cineva pre mine de invetiatoriu si Mesia, s'au cu alte cuvinte ca se créda, ci la acést'a se recere si observarea si tienerea stricta a legiloru acestei imperatii, pentru ca ele sunt o expresiune a vointiei dumnedieesci. — Vers 22. „Multi vor dice mie in diu'a aceea: Dómne, Dómne! au in numele teu am prorocitu, si cu numele teu am scos draci, si cu numele teu puteri multe am facutu? — Si atunci voi marturisi loru: caniciodata nu va'm cunoscutu pre voi, duceni-ve delaminetoti ceice lucrati fara de lege.“ Asiadara: daca va si poté dovedi cineva in diu'a aceea a judecãtii, in carea pentru totdeun'a se despartu cetatienii cei adevérati ai imperatiei pamentesci a lui Ddieu de cei falsi, ca elu a avutã harism'a profetiei si a vindecarei miraculóse, totu-si Christos nu îi va recunósce de alu seu, de cetateanu in imperati'a s'a deseversita, daca nu va fi pazitu aici pre pãmântu legile imperatiei. — Verbulu: a prorocí insamna, chiar cá si evresculu niba si hitnabe, nu numai prezicerea celoru viitóre, ci in genere vorbirea in stare de inspiratiune dumnedieesca. Despre diferitele harisme in genere vedi la Rom. 12, 1. si urm. ér despre harism'a profetiei si a vindecãrii miraculóse in specialu vedi I Cor. 12, 9. Repetirea si accentuarea cuvintelor in numele teu adeca inzestrati cu puterea t'a, insamna momentulu, pre carele si-baséza respectivii pretensiunea lor de a fi considerati de membri ai imperatiei deseversite a lui Ddieu. — Cunósccerea, din versulu 23. e a se luã in intielesulu unei atari cunoscintie, carea se baséza pre o comunitate de vié'tia, prin umrre: pe o cunósccere si recunósccere faptica. (Asem. Gal. 4, 9. I Tim. 2, 19.)

i) Epilogulu întregi predice montane s'au asia numita perorativu. Vers 24—27. Asem. Luca 6, 57. si urm.

Vers 24—27. Prin dreptu aceea se introduce acestu epilogu minunatu si maiesteticu, cá o consecin-tia din cele premergetóre. Dreptu aceea, tot celu ce aude cuvintele mele acestea sile face — asemena-lu voiu barbatului celui intie-leptu, carele a ziditu cas'a s'a pre piatra. Si s'au pogoritu plóie, si au venitu riuri, si au batutu venturi, si au lovitu cas'a aceea, si n'au cadutu, ca era intemeiata pre piatra. Si tot celu ce aude cuvintele mele acestea si nule face, se va asemena barba-tului nebunu, carele a ziditu cas'a s'a pre na-sipu. Si s'au pogoritu plóie, si au venitu râuri, si au batutu vânturi, si au lovitu cas'a aceea, au cadutu, si a fost caderea ei mare! — Sensulu acestui pasagiu frumosu este: Cine aude cuventulu lui Christos si isi intogmesce dupa elu viéti'a s'a edificiu credintiei aceluia e bine intemeiatu pre piatra, carea e Christos. Si chiar daca ar veni asupra-i suferintie îngrozitóre, daca ar navali in contrá lui siróie de perse-cutiuni, si daca ar vejei preste elu viforulu ispiteloru — elu nu se clatesce nu cade. Er acel'a carele numai aude cuventulu lui Christos, adeca carele il primesce numai din afara, dara nu vietuesce dupa elu, acel'a inca 'si zidesce unu edificiu alu credintiei, dara el il zidesce pre nesipulu opiniunei proprie, asia ca nu póte resistá viforeloru vietii. Numai prin exercitarea practica a cuventului credintiei de-vine credintia tare si neclatita, pentru ca in casulu acest'a omulu prin esperintia interna se convinge despre adevernulu si dumnedieitatea crestinismului. Tóte demonstratiunile ra-tiunei, fie chiar si cele mai convingetóre, nu potu inlocui acestu argumentu alu esperintiei. Caderea aceluia inse, carele a primitu odata cuventulu lui Christos, e cu mult mai mare decât a aceluia, carele n'a (auditu nici odata nimicu despre elu.

Vers 28—29. In fine descrie evangelistulu si im pre-siunea, ce a facut-o predic'a de pe munte asupr'a au-ditoriloru. „Si a fost, daca a sfârsitu Isus cu-vintele aceste, se mirau popórele de inve-tiatur'a lui,“ Si ca motivu alu mirarei se aduce in vers 29. „Cá invetiá pre ei, cá celu ce are pu-tere, si nu ca carturarii si fariseii.“ Aceea ce a pusu pe auditori in mirare a fost impregiurarea, ca Isus n'a pasitu aici numai ca explicatoriu a T. V., buna óra cum erau si carturarii si fariseii, ci ca unu nou legislatoru, asiadara ca unulu, carele are o imputer-nicire o missiunc dumnedieésca mai inalta, si acsst'a i-a dusu la presupunerea cá elu e Mesia, si de aceea i-au ur-matu lui. (cap 8, 1.)

D i v e r s e . *

* *Consistoriulu eparchialu aradanu* s'a in-trunitu Luni'a trecuta in 1/13 Maiu a. c. in s'edintia ple-naria. In acésta siedintia s'au promulgatu conclusele sino-dului eparchialu, si s'au luat dispusetiunile necesarie pen-tru esecutarea loru, cá astfelu causele se nu suferi nici cea mai mica intardiare, ci tóte conclusele representantiu-nei eparchiei sè se esecute de timpuriu si in unu modu cât mai nimeritu. Acést'a se va poté ajunge, daca la ese-cutarea acelor concluse vom fi cu deosebita îngrijire la trebuintiele reale ale bisericei si poporului, — si daca or-ganele subalterne vor aretá de timpuriu unele pedeci, cari potu obveni la esecutare, cá astfelu consistoriulu se póta

luá la timpu dispusetiunile necesarie pentru delaturarea acelor'a.

Totu in diu'a de 1 13 Maiu a. c. au tienutu sie-dintia si senatulu bisericescu si epitropescu alu consisto-riului din Aradu, — resolvindu mai multe cestiuни a-visate de statutulu organicu la compet-nti'a acestoru senate.

† *Necrologu.* Ne gasim de nou in faci'a unei perderi adencu semtite. Septeman'a trecuta primiram scirea trista, ca unulu dintre venerabili nostri betrani Sigismund Popoviciu, presiedintele tribunalului regescu din Sol-nocu, deputatu sinodalu si fostu deputatu congresualu si vicepresidentu alu asociatiunei nationale aradane a incetatu din viétia, dupa ce in decursu de 40 de ani de viétia publica a luat parte activa la tóte afacerile nóstre biseri-cesci si nationale. Crescutu din cas'a parintésca intru frie'a Domnului, reposatulu erá unulu din cei mai distinsi fii ai bisericei nóstre, luand parte activa la sínódele epar-chiale, la congresele nationale si la afacerile referitórie la despartirea ierarchica de catra serbi si la inactivarea au-tonomiei nóstre bisericesci.

Depunendu o lacrema de durere pre mormentulu fericitului defunctu, i-dicemu: se-i fia tierin'a usióra si memori'a binecuventata!

† *Doctorulu Darányi*, protomediculu orasiului Aradu a incetat din viétia Duminec'a trecuta in urm'a unei apoplepsii de inima, lasandu in celu mai profundu doliu intregu orasiulu Aradu. Reposatulu Darányi a fost atât cá medicu, cât si cá omu unu omu rar. Elu era unu medicu priceputu si operátoru iscusitu si norocosu, dar langa priceperea s'a se mai adaogea inim'a si voca-tiunea lui de medicu, unica in feliulu ei, si asia dicendu fara parechia. De aceea inaintea poporului nostru trecea de unu omu cu o putere si bunavointia straordinarea. Era neobasitu intru a alergá in tóte pãrtile si intru a ajutá lumii suferinde. Elu nu facea distinctiune intre bogatu si seracu, pre toti ii-ingrijea fara deosebire. Ba mai multu era unu feliu de tata alu seracimei suferinde; intrá bu-curos in cea mai din urma casa, dedea ajutoriulu seu medicalu, nu numai fara a cere si acceptá vre unu ono-rariu, dar dedea insusi boluaviloru seraci medicinile tre-buintióse, iérn'a le cumperá lemne, si chiar mancare. Din tóte aceste binefaceri mediculu Darányi si-facea unu feliu de placere. Cas'a densului de diminéti'a pana sér'a era impresurata de bolnavi, si densulu la toti le dedea ingri-jirile trebuintióse.

Remasitiile pamentesci ale defunctului s'au depusu spre odichna eterna Marti'a trecuta cu mare solemnitate, si fiend de facia la inmormntare intregu orasiulu Aradu.

Fie-i tierin'a usiórea si memori'a binecuventata!

* *Dania pre seam'a bisericei si multiemita publica.* Subserisulu, in numele santei nóstre bisericei drept-credintióse din In andu aducu si pre acésta cale cea mai prafunda multiemita credintiosiloru nostri: An'a Stan'a, nascuta Olteanu, Petru Marcuti, epitropu primariu si so-ciei sale Flórea, cari au cumperatu doue rënduri de ornate in pretiu de 77 fl. si le-au daruit in Sambet'a cea mare

din anulu curentu santei biserici din locu. Ddieu se primésca acésta jertfa adusa pre altariulu Domnului, si se-le resplátésca numitiloru contribuitori insutit si inmit jertfa adusa din inima curata pre santulu altariu. Inandu 1/13. Maiu 1889. Ioan Popovicu, parochu gr. or.

* **Daruri pre seam'a santei biserici.** Mi-tieniu de placuta detorintia a aduce la cunoscentia onoratalui publicu, ca credintiosii nostri din Chertesiú: Teodor Filipu si Teodor Balaj cu sociele lor: Mari'a Borz'a si Paraschiv'a au cumperat si daruit santei nóstre biserici din Chertesiú unu clopotu mare cu pretiulu de 220 fl. v. a. si pentru cumperarea unui clopotu mai micu Melentie Had'a primariu si epitropu cu soci'a s'a Elen'a Florutiú au daruit 50 fl. ér Georgiu Pop'a si soci'a s'a Sofi'a Cofanu au daruit 10 fl. v. a. Simeon Halmageanu si soci'a s'a Ev'a au daruit santei biserici unu Apostoleru in pretiu de 12 fl. in fine preotés'a Mariuti'a Stefan au daruit unu masaiu frumosu cusutu pentru santulu prestulu. Tóte aceste daruri s'au predatu santei biserici cu solemnitate in Joi'a mare din anulu curentu. Deci in numele intregii comúne vinu si pre acésta cale a esprimá cea mai profunda multiemita daruitoriloru, si rogu pre Ddieu, cá se-le resplátésca cu daruile sale cele bagate jertfa adusa pre altariulu Domnului! Chertesiú in 23 Aprile 1889. Damaschin Stefan, parochu.

* **Matalu cu scolarii** s'a tienut in 1 Maiu a. c. in Somoschesiú din initiativ'a dloru invetiatori: Iuliu Tioldanu si Teodor Daul. Elevii s'au distinsu cu acésta ocasiune prin esecutarea precisa a mai multor cantári nationale.

* **Multiamita publica.** Pentru biserie'a gr. or. din Beiusi au mai contribuitu:

In list'a domnului colectante Vasiliu Belesiu protop. Totvaradie au contribuitu Dnii: Ioanu Popovicu din Soborsinu 20 cr. Nicolau Popovicu 20 cr. Constantin Pop'a 20 cr. Protasiu Givulescu 20 cr. Panteleimon Todrivoci 20 cr. Eutimiu Mladinu 20 cr. Ioanu Petrila din Troasiu 50 cr. Simeon Lerechu 20 cr. Catana Banutiú 20 cr. Hord'u Iov 10 cr. Huhu Nicolae 10 cr. Manase Neiculescu Tocu 30 cr. Ioanu Givulescu 20 cr. Iosif Popovicu 20 cr. Savu Trandafir 20 cr. Alesiu Vesalon Ilteu 20 cr. Constantin Vugu 20 cr. Cratiunu Pasiu 10 cr. Vug Antoniu 10 cr. Iosif Cimponeriu Petrisiu 50 cr. Ioan Pop'a Seliste 20 cr. Dionisiu Pop'a 10 cr. Ioan Mihiu 10 cr. Ioanu N. Petrisiu 20 cr. Mari'a Pop'a nasc. Boldu Corbesci 10 cr. Alesandru Lazaru 20 cr. Ioanu Cimponeriu Rosia 30 cr. Petru Vessa 20 cr. Stefanu Iancu 10 cr. Georgiu Cserb 10 cr. de tot — 5 fl. 90 cr.

Dela Domnulu colectante Georgiu Rozván advocatu in N. Salonta 5 fl.

Dela Domnulu Colectante Dr. Absolon Todea advocatu Szász Régen 10 fl.

In colect'a dlui Stefanu Novacu, s. jude in Pecica: DD. Ana Novacu n. Papp Pesca 5 fl. Stefan Novacu 5 fl. 46 cr. Ioanu Evutianu preotu 3 fl. Regina Evutianu 2 fl. Viora Todorescu 1 fl. Demetriu Pop'a preot 2 fl. Nicolau Barbura not. 2 fl. Efrim Barbu 2 fl. A. Mihalovici 2 fl. Ioanu Ardeleanu invet. Georgiu Gebelesiu inv. Ioan Efficu inv. Iosif Ios'a inv. Iancu Bodrogeanu Cra-ciunu Mezei Pavelu Vertaciú Georgiu Ponta Stefanu, George Pont'a Ghitiu, Florea Ciobanu, Ioanu Acovinu, Stefanu Pont'a Mazde, Emanuilu Misici, Georgiu Petrescu, Teo-

dor Matheu, Thirity Demeter preot, Petru Dragosiu, Iie Chepetianu, toti à 1 fl. Vicentiu Giorogariu, Maria Cruceanu, à 50 cr. Com. bis. gr. or. rom. din Pesca 10 fl. in diua pogorirei d. sf. cu tasulu in Pesca, 6 fl. 54 cr. de tot 60 fl.

In list'a dlui Georgiu Dringo, adv. in Tinca: colectantele 5 fl. P. Serbu preotu 1 fl. de tot 6 fl.

Dela dlu colectante Filipu Leuca, preotu in Pancot'a 1 fl.

Dela dlu Colectante Iuliu Danu adm. protopopescu in Fagarasiu 3 fl.

Dela Dlu colectante Dr. Nicolau Oncu, ádvoc. Arad 5 fl.

In colect'a dlui Georgiu Feier, adv. in Borosineu dela DS'a 5 fl. dn'a Silvi'a Feier 5 fl. de tot 10 fl.

Dela Dlu Colectante Savu Borle Pretore in Hie-muresiana 5 fl.

Beiusiu, 10. Aprilie 1889.

Comitetulu parochialu.

Concursu.

Nr. 1686/889 Plen.

Pentru deplinirea postului vacantu de protopresviteru alu **Aradului**, conform conclusului consistorialu dto 3/15 Noemvrie 1887 Nr. 3408 si pre bas'a conclusului luat de comitetulu protopresviteralu alu tractului Aradului sub dto 14 26 Aprilie a. c. Nrulu protocolar 3. se escrie concursu cu termin de **40 de zile computatu dela prim'a publicare** in „Biserie'a si Scol'a

Emolumentele impreunate cu acestu postu sunt:

1. Din protopresviteratu: birulu protopresviteralu usuatu, taesele dela siedulele de cununii usuata, si pausialulu de cancelarie preliminaru prin comitetulu si sinodulu protopresviteralu conform conclusului sinodului eparchialu in vigóre.

2) Din parochi'a protopresviterala: un'a sesiune de pamentu, birulu preotiescu usuatu, dotatiunea dela orasiulu Arad, si stolele usuata pre langa observarea, ca un'a a trei'a parte din venitele parochiei protopresviterale compet capelanului protopresviteralu.

Aspirantii la acestu postu de protopresviteru se aviséza a substerne in terminulu indicatu subscrifului consistoriu concursese lor instruite cu documentele despre cualificatiunea normata prin §-ul 53 din statutulu organicu si conclusulu congresualu de sub Nr. prot. 111. din anulu 1888.

Arad, din siedinti'a Consistoriului plenariu tienuta in 1/13 Maiu 1889.

Consistoriulu eparchiei gr. or. române a Aradului.

—□—

Nr. 1910. Plen.

Pentru deplinirea postului vacantu de protopresviteru alu **Banat-Comlosiului**, pre bas'a conclusului luat de comitetulu protopresviteralu alu tractului Banat-Comlosiului in siedinti'a s'a tienuta la 20. Martie a. c. se escrie concursu cu terminu de **45 de zile dela prim'a publicare** in „Biserie'a si Scol'a.“

Emolumentele impreunate cu acestu postu sunt:

1. Din protopresviteratu: birulu protopresviteralu usuatu, taxele dela siedulele de cununii usuata si pausialulu de cancelaria preliminaru prin comitetulu si sinodulu protopresviteralu, conform conclusului sinodului eparchialu in vigóre.

2. Din parochi'a protopresviterala: un'a sesiune de pamentu, birulu preotiescu usuatu si stolele usuata.

ARAD
1910
MAY 10

Aspiranții la acestu postu de protopresviteru se aviseza a substerne in terminulu indicatu subscrisului Consistoriu recoursele lor instruite cu documentele despre cualificatiunea normata prin §-ul 53 din statutulu organicu si conclusulu congressualu de sub Nr. prot. 111/1888.

Arad, din siedinti'a consistoriala tienuta in 1/13 Maiu 1889.

Consistoriulu eparchiei gr. or. române a Aradului.

—□—

Pentru parochi'a de a III-a clasa din comun'a **Dusiesci**, in urmarea decisului Ven. Consistoriu gr. or. oradanu de dto 3 15 Aprilie Nr. 335. B. se escrie concursu, pe langa urmatorele beneficii parochiale :

1. Pamantulu parochialu 16 holde catastrale cu unu venitu curat de 160 fl. 2. Din gradin'a si cas'a parochiala 40 fl. 3. Dela 131. case 17. cubule de bucate cucuruзу socotitu cu 5 fl. cubululu unu venitu 85 fl. 4. Din inmormentari mari si mici venitu 40 fl. 5. Din cununii, mashuri, festanii si alte accidentie 40 fl. 6. Din 131. dile de lucru cu man'a 39 fl. Sum'a totala 404 fl. v. a.

Doritori de a ocupa acesta parochie sunt avisati a-si ascerne recursurile pana la 28. Maiu adresate comitetului parochialu la subscrisulu protopresviteru in Rabagani era in 29 Maiu se va tiené alegerea sau a 2-a di de Rusali.

Datu in 25 Aprilie in Siedinti'a Comitetului parochialu din Comuna Dusiesci.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu : **ELIA MOG'A**, m. p. protopresviterulu Beinsului.

—□—

Pentru deplinirea postului de capelanu temporalu, pre langa parochi'a preotului deficientu Serafim Christianu din **Igrisiu**, care postu este imbinatu cu postulu invetiatorescu dela scol'a confessionala din numit'a comuna se serio concursu cu terminu de **30 de zile dela prima publicare**.

Emolumentele impreunate cu acestu postu sunt : jumetate din tote beneficiile parochiei precum si salariulu invetiatorescu dela scol'a inferióra, care computeate in bani dau sum'a de circa 800 fl. v. a.

Doritori de a acupa acestu postu sunt avisati a-si substerne documencererile instruate cu documentu de cualificatiune pentru parochii de clas'a prima pana la terminulu indicatu subscrisului administratoru protopresviteralu in Toraculu mare (Nagy-Torák per Béga-Szt.-György) si totu de odata a-se presentá in vre-o Dumineca, seau serbatóre spre a-si areta desteritatea in predicare si in cele rituale.

Igrisiu in 10 22. Aprilie 1889.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine : **PAUL TEMPEA**, administratoru protopresviteralu.

—□—

Pentru deplinirea definitiva a parochiei vacante din comun'a **Ortitégu** si filiele **Cacuciulu romanescu** si **ungurescu**, protopresviteratulu Pestesiului, Cottulu Bihoru decretate de clasa a II-a pe basa decisului Veneratului Consistoriu din Oradea-mare dto 3 15 Aprilie 1889. se escrie Concursu cu terminu de **30 de zile dela prima publicare**.

Emolumentele sunt :

Din **Ortitégu** dela 80 numere de case câte un'a vica cucuruзу sfarmatu à 5 fl. cubululu, dau un'a suma de 100 fl. 20 jugere pamentu, parte fénatiu, parte aratoriu à 8 fl. jugerulu 160 fl. 80 jumatati de dile de lucru à 10 cr. 8 fl. Stolele usuete la unu anu 60 fl. — de totu 328 fl. —

II. Din **Cacuciulu romanescu**. Dela 42 de case câte un'a vica cucuruзу sfarmatu à 5 fl. cubululu 52 fl. 50 cr. 6. jugere de pamantu à 5 fl. jugerulu 30 fl. dela 42. numere de case câte 70 cr. de numeru 29 fl. 40 cr. Stolele usuete 25 fl. de totu — 136 fl. 90 cr. —

III. Din **Cacuciulu unguurescu**. Dela 30 Numere de case câte un'a vica cucuruзу sfarmatu à 5 fl. cubululu 37 fl. 50 cr. dela 30 numere de case câte 70 cr. 21 fl. Stolele usuete 20 fl. de tot — 78 fl. 50 cr. — tote aceste venite computeate la olalta dau sum'a de 543 fl. 50 cr. afara de acestea casa parochiala de prim'a clasa cu tote apartinentiele de lipsa.

Doritori de a ocupá acesta parochie sunt avisati a-si substerne suplicele lor adresate Comitetului parochiale subscrisului protopresviteru pana la terminulu susu indicatu in Lugasiulu de susu, post'a ultima Eleds si a se presentá in vreun'a domineca séu serbatóre in Sf. biserica pentru de a-si areta desteritatea in cele preotiesci.

Comitetele parochiale.

In contielegere cu mine : **TEODORU FILIPU**, m. p. protopresviteru.

—□—

Pentru vacant'a parochie de a III. clasa din comun'a **Higicu**, protopresviteratulu Pestesiului, Cottulu Bihor se escrie Concursu cu terminu de **30 de zile dela prima publicare**.

Emolumentele sunt :

1. Birulu preotiescu dela 90. numere de case un'a vica cucuruзу sfarmatu a 1 fl. de vica 90 fl.

2. Folosirea aloru 16. jugere pamantu catastrale parte aratoriu parte fenatiu de clasa prima a 10 fl. jugerulu 160 fl.

3. Stolele usuete anuale 100 fl.

4. Casa parochiala cu intravilanu, si cimiteriu 20 fl. in urma in pasiunea comunala tienerea aloru 30 vite gratisu 30 fl. tote acestea computeate la olalta dau o suma de 400 fl. v. a.

Doritori de a ocupa acesta parochie sunt poftiti a-si trimite recoursele lor pana la terminulu sus amintitu adresate comitetului parochialu subsemnatului protopresviteru in Lugasiulu de susu post'a ultima Eleds — si a se presentá in vre-o dumineca ori serbatóre in Sf. biserica de acolo pentru a se face cunoscutu poporului.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine : **TEODORU FILIPU**, m. p. protopresviteru.

—□—

Prin acést'a se escrie concursu pentru indeplinirea postului vacantu de preotu-invetiatoriu din comun'a **Petirsiu** — protopopiatulu Lipovei — cu terminu de **30 de zile dela prima publicare**

Emolumentele impreunate cu acestu postu de preotu imbinatu cu postulu de invetiatoriu ; computeate la olalta, dau unu venitu anualu de 452 fl. v. a.

Doritori de a ocupá acestu postu, dovedindu cualificatiunea receruta pentru parochiile de Cl. III-a — sunt avisati ca recoursele lor, conform statutulu organicu si regulamentulu, adresate comitetului parochialu din **Petirsiu** se le subscerna subscrisului protopresviteru tractualu in B. Lippa, si a se presentá in vre-o Dumineca séu serbatóre in sf. biserica in **Petirsiu**, pentru a-si areta desteritatea din cele rituale.

Petirsiu, la 11/23. Aprilie 1889.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine : **VOICU HAMSEA**, m. p. protopresviteru.